

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

MZE-23866/2025-13143

mzedms029209058

ÚTVAR: Odbor živočišných komodit a ochrany zvířat
ČÍSLO ÚTVARU: 13140

SP. ZN.: MZE-23866/2025-13143
NAŠE Č. J.: MZE-23866/2025-13143

VYŘIZUJE: JUDr. Jana Traplová
TELEFON: 221812346

DATUM: 28. 3. 2025

Informace k novele zákona na ochranu zvířat provedené zákonem č. 70/2025 Sb. – novela související s novelou veterinárního zákona

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit a ochrany zvířat, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“), je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon na ochranu zvířat“), a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a projednává, koordinuje a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí vydalo Ministerstvo zemědělství tento informační materiál: „Informace k novele zákona na ochranu zvířat provedené zákonem č. 70/2025 Sb. – novela související s novelou veterinárního zákona“.

Tato informace se člení na části:

- A) Obecná informace k novele zákona na ochranu zvířat – novela související s novelou veterinárního zákona
- B) Důvodová zpráva a odůvodnění poslaneckých pozměňovacích návrhů k novele zákona na ochranu zvířat – související s novelou veterinárního zákona
- C) Znění novely zákona na ochranu zvířat – související s novelou veterinárního zákona

A) Obecná informace k novele zákona na ochranu zvířat – novela související s novelou veterinárního zákona

Dne 19. 3. 2025 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen **zákon č. 70/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**. Tato novela nabývá účinnosti dnem 1. 4. 2025.

Součástí zákona č. 70/2025 Sb. je také novela zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, jedná se o část třetí. Novela zákona na ochranu zvířat obsahuje 12 novelizačních bodů, přechodná ustanovení a ustanovení o technickém předpisu.

Bližší informace k projednávání zákona č. 70/2025 Sb. lze nalézt na internetových stránkách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR www.psp.cz, která tento návrh projednávala jako sněmovní tisk 710 (9. volební období). Senát Parlamentu ČR tento materiál projednával jako senátní tisk 53.

Ministerstvo zemědělství

Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1 – Nové Město

tel. +420 221 811 111, podatelna@mze.gov.cz, ID datové schránky: yphaax8

www.mze.gov.cz

Přehled změn v zákoně na ochranu zvířat:

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. o) zákona na ochranu zvířat – zákaz uvazování psů

- Ustanovení zakazuje uvazování psů a upravuje, na které prostory se zákaz uvazování psů vztahuje, a výjimky z tohoto zákazu.
- Psů narozených před 1. lednem 2025 se zákaz uvazování týká od 1. ledna 2026. Viz přechodná ustanovení bod 1.
- Zákaz uvazování psů je obsažen v § 4 zákona na ochranu zvířat, porušení tohoto zákazu bude proto postihováno jako týrání zvířat podle § 27 odst. 1 písm. b) nebo podle § 27a odst. 1 písm. b) tohoto zákona.
- Jedná se o novelizační bod 1, se kterým dále souvisí bod 1 přechodných ustanovení.
- Tyto změny byly doplněny poslaneckým pozměňovacím návrhem v průběhu projednávání sněmovního tisku 710 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Ustanovení § 5e zákona na ochranu zvířat – kamerový monitorovací systém pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách

- Nově se upravuje povinnost, aby na jatkách byl instalován kamerový monitorovací systém pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách. Tato povinnost se vztahuje na všechny jatky bez ohledu na jejich velikost a na všechny druhy porážených zvířat, s výjimkou drůbeže, králíků a zajíců. Povinnost vybavit jatky kamerovým systémem se vztahuje na prostory pro vykládku a pro přehánění zvířat.
- Zákon na ochranu zvířat upravuje povinnosti provozovatele podniku ve vztahu k provozování kamerového systému na jatkách, např. dobu uchovávání záznamu a možnost jeho kontroly krajskou veterinární správou.
- Provozovatelé jatek, která fungovala před nabytím účinnosti novely zákona na ochranu zvířat, musí kamerové systémy zavést do 1 roku ode dne nabytí účinnosti novely zákona, tedy do dne 1. 4. 2026. Viz přechodná ustanovení bod 2.
- Jedná se o novelizační bod 2, se kterým dále souvisí novelizační body 9, 10, 11 [§ 27a odst. 11 písm. d) a f) a § 27a odst. 19 písm. c) zákona na ochranu zvířat] a bod 2 přechodných ustanovení.
- Tyto změny byly obsaženy ve vládním návrhu novely zákona na ochranu zvířat.

Ustanovení § 5f zákona na ochranu zvířat – porážení zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady

- Ustanovení § 5f bylo již v zákoně na ochranu zvířat obsaženo. Nejedná se o zcela novou právní úpravu, ale o změnu dosavadní právní úpravy.
- Nově budou moci provádět porážku za použití zvláštních metod stanovených náboženskými obřady nejen církve a náboženské společnosti registrované v České republice, ale také provozovatelé podniků (jatek). Provozovatelé jatek budou při konkrétních porážkách spolupracovat se zástupci církví a náboženských společností, aby mohli splnit podmínky požadované jejich náboženskými obřady. Nově tedy bude umožněno provádění rituálních porážek za účelem vývozu produktů zvířat do zahraničí nebo za účelem ekonomického zisku provozovatele jatek nebo zemědělce, který zvířata chová.
- V novém ustanovení § 5f odst. 3 se zavádí povinnost provozovatele podniku provést při rituální porážce prosté omráčení zvířete elektrickým proudem, které nezpůsobí bezprostřední smrt zvířete, a to postupem v souladu se zvláštními požadavky stanovenými přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování.
- Cílem změny je snížit počet zvířat, která jsou za účelem porážky bez omráčení převážena do třetích zemí. Místo toho budou tato zvířata odporažena s omráčením

v ČR a následně budou vyvezeny pouze jejich produkty. Podmínka omráčení zvířat zaručuje, že v době vykrvení budou zvířata v bezvědomí, a tím budou dodrženy všechny podmínky welfare při porážení zvířat. Ustanovení je v souladu s ambicemi Evropské unie směřujícími k omezení přepravy zvířat na větší vzdálenosti a preferujícími zpracování masa na území Evropské unie. Návrh je založen na preferenci zpracování masa zvířat, která mají být porážena zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady, na území České republiky.

- Jedná se o novelizační bod 3, se kterým dále souvisí novelizační body 5, 6, 7, 8, 12 [§ 20 odst. 1 písm. f), § 27 odst. 1 písm. g), § 27a odst. 1 písm. e), § 27a odst. 10, § 29 odst. 1 zákona na ochranu zvířat] a bod 3 a 4 přechodných ustanovení.
- Tyto změny byly doplněny poslaneckým pozměňovacím návrhem v průběhu projednávání sněmovního tisku 710 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.
- Na internetových stránkách Ministerstva zemědělství jsou k dispozici závazné vzory formulářů žádosti o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady.

Ustanovení § 8 odst. 3 písm. a) a e) zákona na ochranu zvířat – způsob oznámení veřejného vystoupení – informační systém Státní veterinární správy

- Jedná se o rozšíření možnosti, jak oznámit krajské veterinární správě konání veřejného vystoupení se zvířaty. Novou možností je oznámení prostřednictvím informačního systému Státní veterinární správy.
- Jedná se o novelizační bod 4.
- Tato změna byla doplněna poslaneckým pozměňovacím návrhem v průběhu projednávání sněmovního tisku 710 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

B) Důvodová zpráva a odůvodnění poslaneckých pozměňovacích návrhů k novele zákona na ochranu zvířat – související s novelou veterinárního zákona

Důvodová zpráva ke změnám, které se týkají § 5e zákona na ochranu zvířat – kamerový monitorovací systém pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách, je obsažena ve sněmovním tisku 710 (jelikož se jednalo o vládní návrh zákona). Odůvodnění k jednotlivým poslaneckým pozměňovacím návrhům je součástí těchto návrhů a je k dispozici na internetových stránkách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Citace z těchto materiálů jsou uvedeny níže.

Je třeba upozornit, že po ukončení legislativního procesu čísla novelizačních bodů uvedená níže v rámci důvodové zprávy a odůvodnění pozměňovacích návrhů neodpovídají číslům novelizačních bodů, která jsou uvedena ve znění zákona, které bylo vyhlášeno ve Sbírce zákonů. Označení jednotlivých ustanovení (paragrafů) jsou shodná.

Zákaz uvazování psů - ustanovení § 4 odst. 1 písm. o) zákona na ochranu zvířat a bod 1 přechodných ustanovení

Odůvodnění pozměňovacího návrhu poslanců Markéty Pekarové Adamové, Michala Kučery a Kláry Kocmanové k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, (ST 710), (k dispozici na Sněmovní tisk 710 pod číslem 4946) uvádí následující:

„Odůvodnění:

Současná právní úprava zákazu nevhodných úvazů psů je nedostatečná. Na základě aktuálního znění zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOZT“), lze za splnění určitých předpokladů obecně dovodit zákaz uvazovat zvířata, zejména v § 4 odst. 1 písm. c) ZOZT: *za týrání se považuje omezovat (z jiných než zdravotních důvodů) omezovat bez nutnosti svobodu pohybu nutnou pro zvíře určitého druhu, pokud by omezování způsobilo utrpení zvířete*, dále § 4 odst. 1 písm. k) ZOZT: *za týrání se považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy*, pak v § 4 odst. 1 písm. o) ZOZT: *za týrání se považuje používání k vázání nebo k jinému omezení pohybu zvířete prostředky, které zvířeti způsobují anebo mohou způsobovat poranění, bolest nebo jiné poškození zdraví*, § 4 odst. 1 písm. y) ZOZT: *za týrání považuje i jiné jednání v rozporu se ZOZT, v jehož důsledku dojde k utrpení zvířete*, a § 13 odst. 1 ZOZT: *povinnost každého zabezpečit zvířeti v zájmovém chovu přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb tak, aby nedocházelo k bolesti, utrpení nebo poškození zdraví zvířete*. Z výše uvedeného lze konstatovat, že se jedná o velice široce nastavené definice. Chov psů na řetězech tak není implicitně ZOZT zakázán, jelikož je vždy potřeba zvažovat i další podmínky chovu.

Podle našeho názoru by mělo dojít k zákazu úvazu psů obecně (s určitými výjimkami), aby nedocházelo k situacím, kdy chovatelé tvrdí, že se jedná pouze o dočasné či přechodné opatření, jelikož je nežádoucí, aby byl pes na úvazu, byť i jeden jediný den. Hlavním účelem nového znění daného ustanovení je předcházet a zabráňovat týrání psů, jež jsou chováni na úvaze a jsou tedy dlouhodobě omezeni v pohybu.

V rámci provádění kontroly ze strany veterinární správy je aktuálně složité posoudit, zda se jedná o nevhodný úvaz, když proto nikde nejsou stanoveny závazné podmínky. Zaměstnanci veterinární správy nemohou ani posoudit, jak dlouho je pes uvázan apod. Z tohoto důvodu jsou pak postihovány převážně extrémní případy, kdy jsou spíše sankcionovány doprovodné efekty spojené s úvazem, než úvaz samotný (např. dehydratace, podvýživa). Uvedené však nastupuje až po delší době pobytu psa na úvazu. Nové znění ustanovení napomůže veterinární správě k postihu a nápravě nevhodného zacházení se psy ve vztahu k jejich uvazování, a tudíž omezení jejich pohybu, přičemž zaměstnanci veterinární správy mohou reagovat na tuto závadnou situaci rychle a efektivně.

Zákazem úvazu psů by se dalo lépe předcházet týrání psů, které je aktuálně častým jevem, a to navzdory aktuálnímu znění zákazu nevhodných úvazů v ZOZT. Navrhovaná novela upravuje taktéž určité výjimky, čímž se dané zpřísnění režimu nedotkne např. ozbrojených složek. Dále navrhované znění ustanovení pamatuje také na situace úvazu psa během čištění chovného prostoru, krmení psa a jeho ošetřování či za účelem obdobného úkonu krátkodobého charakteru, kdy omezení pohybu psa nelze docílit jiným vhodným způsobem. Obdobným úkonem se rozumí situace, kdy je zapotřebí psa krátkodobě uvázat, přičemž důvod k úvazu psa je založen na racionálním podkladu a zároveň nelze stejného cíle dosáhnout jiným vhodným způsobem (např. výměna či oprava kotce pro psa).

Nové znění ustanovení je inspirováno slovenskou právní úpravou, kde byl taktéž hlavním důvodem zákazu chovu psů na úvazu situace, kdy v praxi kontrolované subjekty tvrdily, že pes byl na úvazu krátkodobě či výjimečně.

Novou právní úpravu navrhujeme vložit do § 4 odst. 1 písm. o), kde je již nyní upraven obecný zákaz používat k vázání nebo k jinému omezení pohybu zvířete prostředky, které zvířeti způsobují anebo lze předpokládat, že budou způsobovat, poranění, bolest nebo jiné poškození zdraví. Doplnění daného ustanovení se zaměřuje pouze na úpravu ochrany psů

před úvazem a je tedy ve vztahu speciality k předchozímu obecnému zákazu používání nevhodného úvazu u zvířat, jež je obsaženo ve větě předcházející.

Je zásadní, aby byl úvaz psa vykládán v rámci ZOZT jako týrání zvířete, jelikož se pak jedná o přešůpek, za který lze uložit kromě peněžité pokuty také zákaz chovu zvířat či propadnutí/zabrání týraného zvířete. Dále na návrh veterinární správy může obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnout o zvláštním opatření ve vztahu k týranému zvířeti. Z výše uvedeného vyplývá zjevná nutnost zakotvit úvaz psa v rámci definice týrání.“

Kamerový monitorovací systém pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách - ustanovení § 5e, § 27a odst. 11 písm. d) a f) a § 27a odst. 19 písm. c) zákona na ochranu zvířat a bod 2 přechodných ustanovení

Důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, (viz Sněmovní tisk 710/0) uvádí:

„Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

K části druhé (změna zákona na ochranu zvířat proti týrání): jelikož se jedná o technický předpis, podléhá notifikaci podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.“

„Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Doprovodná novela zákona na ochranu zvířat proti týrání zavádí povinnost provozovatelů podniků (jatek) zřizovat a provozovat na své náklady kamerový systém na jatkách. Povinnost zavést a provozovat kamerové systémy na jatkách bude představovat investiční a provozní náklady pro provozovatele podniků (jatek).

V České republice je 228 schválených jatek domácích kopytníků. Alespoň jedna porážka proběhla na 204 z nich (24 jatek má schválení, ale neporáží). Stálý veterinární dozor (tj. úřední veterinární lékař má místo výkonu služby přímo na jatkách) je na 73 z nich. K 27. 10. 2023 bylo v ČR schváleno 55 porážek drůbeže a 14 porážek králíků (5 porážek může porážet jak drůbež, tak králíky, celkový počet je tedy 64). K 27. 10. 2023 poráželo drůbež 46 jatek (9 jatek oprávněných porážet drůbež ji v roce 2023 neporáželo), králíky poráželo 9 jatek (5 jatek oprávněných králíky porážet je v roce 2023 neporáželo).

Odhaduje se, že se bude jednat o náklady ve výši přibližně 200 000 Kč na jednu jatku. Při počtu 204 aktivních provozovatelů jatek by se celkově jednalo o částku přibližně 40 800 000 Kč. Tyto náklady by měly zahrnovat instalaci několika kamer, pořízení pevného disku, záznamového systému a údržbu zařízení.“

„Zhodnocení dopadů ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh v uvedených oblastech žádné negativní dopady neobsahuje. Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a o změně

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Návrh novely veterinárního zákona nezvyšuje množství zpracovávaných osobních údajů ani nemění způsob nakládání s nimi.

Doprovodná novela zákona na ochranu zvířat proti týrání zavádí povinnost provozovatelů podniků (jatek) zřizovat a provozovat na své náklady kamerový systém na jatkách. Novela zákona na ochranu zvířat neupravuje konkrétní požadavky na nakládání s pořízenými záznamy nebo na provozování kamerového systému, neboť tyto požadavky již vyplývají z předpisů, které se zabývají ochranou osobních údajů. Na úrovni Evropské unie se jedná o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). V České republice upravuje základní požadavky na ochranu osobnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Dále jsou tyto otázky upraveny v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Jelikož se jedná o zaměstnance podniku, jsou chráněni před neoprávněným nebo nadměrným sledováním také ustanovením § 316 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

V České republice je gestorem problematiky ochrany osobních údajů Úřad pro ochranu osobních údajů. Tento úřad například také na svých internetových stránkách uvádí konkrétní informace k provozování kamer a kamerových systémů a požadavky na jejich správce.

V mediálním prostoru se objevily požadavky ochránců zvířat na zavedení online sledování na jatkách. Zavedení online sledování by ale představovalo porušení předpisů EU i českých právních předpisů, které se týkají problematiky osobních údajů. S takovým požadavkem proto nelze souhlasit. Není znám žádný členský stát EU, který by zavedl online sledování činností na jatkách. V mediálním prostoru se objevila argumentace španělskou právní úpravou. K tomu doplňujeme, že Španělsko vydalo královský výnos, kterým se stanoví opatření pro kontrolu řádného zacházení se zvířaty na jatkách prostřednictvím instalace kamerových monitorovacích systémů. Tento španělský předpis neumožňuje online sledování pracovníků na jatkách, ale naopak se podrobně zabývá ochranou práv zaměstnanců a akcentuje ochranu práv zaměstnanců a obchodní tajemství.

Úřad pro ochranu osobních údajů výslovně uvádí, že kamerový systém je možno použít zásadně v případě, kdy sledovaného účelu nelze účinně dosáhnout jinou cestou (např. lepším zabezpečením majetku). V tomto případě lze sledovaného účelu dosáhnout prostřednictvím sledování záznamů odborně způsobilými pracovníky krajských veterinárních správ (viz § 26 zákona na ochranu zvířat). Pro dosažení účelu ochrany zvířat není potřebné online sledování veřejností, která nemá potřebnou kvalifikaci a znalosti, z hlediska ochrany práv zaměstnanců by bylo takové sledování naopak nežádoucí. Přínosnějším než sledování záznamů veřejností, které by bylo v rozporu s právními předpisy, bude do budoucna využití umělé inteligence při sledování a vyhodnocování pořízených záznamů. Jelikož v současné době dochází k významnému rozvoji v oblasti umělé inteligence, lze předpokládat, že bude využita i v oblasti ochrany zvířat proti týrání.

Problematicou ochrany osobních údajů se zabývá také Evropský sbor pro ochranu osobních údajů, který vydal 29. 1. 2020 materiál „Pokyny 3/2019 ke zpracování osobních údajů prostřednictvím videotechniky“. Tento materiál se zabývá také zpřístupněním videozáznamů třetím stranám, které je možné pouze za podmínek stanovených nařízením GDPR. Opatření dohledu pomocí videokamer by měla být přijata, pouze pokud účel zpracování nelze přiměřeně splnit jinými prostředky, které méně zasahují do základních práv a svobod subjektu údajů.“

„K části druhé (Změna zákona na ochranu zvířat proti týrání)

K bodu 1 (§ 5e):

Návrh novely zákona na ochranu zvířat nově upravuje povinnost, aby na jatkách byl instalován kamerový monitorovací systém pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách. Pro zvýšení přehlednosti textu je pro tento systém použita legislativní zkratka „kamerový systém na jatkách“. Cílem návrhu je další navýšení úrovně ochrany zvířat při porážení. Povinnost zavést kamerový systém na jatkách se vztahuje na všechny jatky bez ohledu na jejich velikost a na všechny druhy porážených zvířat, s výjimkou drůbeže, králíků a zajíců. Další výjimky z této povinnosti jsou uvedeny v odstavci 2.

Ochrana zvířat při usmrcování je v současné době upravena v několika právních předpisech. Na úrovni Evropské unie se jedná především o nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a v rámci České republiky o zákon na ochranu zvířat.

Stanovení povinnosti instalovat a používat kamerový systém na jatkách v zákoně na ochranu zvířat představuje právní úpravu nad rámec upravený nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Unijní právní předpisy v současné době nestanoví povinnost používat kamerové systémy na jatkách. Tato otázka byla zmíněna v souvislosti s otázkou plánované revize předpisů Evropské unie na úseku ochrany zvířat, nicméně dosud nebyl ze strany Evropské unie předložen návrh předpisu upravujícího tuto problematiku.

Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování například upravuje v čl. 16 kontrolní postupy na jatkách a v čl. 17 pracovníka pro řádné zacházení se zvířaty. Provozovatelé podniků určí pro každé jatky pracovníka pro řádné zacházení se zvířaty, který bude na daných jatkách napomáhat při dodržování pravidel stanovených v tomto nařízení. Pracovník pro řádné zacházení se zvířaty je přímo odpovědný provozovateli podniku a o záležitostech týkajících se problematiky řádného zacházení se zvířaty informuje přímo jeho. Pracovník pro řádné zacházení se zvířaty může po pracovnících jatek požadovat provedení nápravných opatření nezbytných k zajištění dodržování pravidel stanovených v tomto nařízení. Povinnosti pracovníka pro řádné zacházení se zvířaty musí být stanoveny ve standardních operačních postupech jatek a musí o nich být náležitě informováni dotčení pracovníci. Pracovník pro řádné zacházení se zvířaty musí být držitelem osvědčení o způsobilosti podle článku 21 vydaného pro veškeré úkony prováděné na jatkách, za něž je odpovědný. Pracovník pro řádné zacházení se zvířaty zaznamenává opatření přijatá za účelem zlepšení zacházení se zvířaty na jatkách, kde vykonává svou činnost.

Odbornou způsobilost na úseku ochrany zvířat při porážení podrobně upravuje ustanovení § 5a zákona na ochranu zvířat. Vyhláška č. 22/2013 Sb., o vzdělávání na úseku ochrany zvířat proti týrání, upravuje obsah a rozsah kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, požadavky na zkušebního komisaře, rozsah a průběh zkoušky, vzor osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat.

Podmínky ochrany zvířat při usmrcování jsou kontrolovány krajskými veterinárními správami, které podle § 22 odst. 1 písm. a) a b) zákona na ochranu zvířat vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám a plní úkoly vyplývající pro ně z přímo použitelných předpisů Evropské unie, upravujících ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činností a z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování, zejména vykonávají dozor nad

plněním povinností fyzických a právnických osob vyplývajících z těchto předpisů, a z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího úřední kontroly.

Dozor na jatkách je prováděn kromě jiného za podmínek stanovených v nařízení (EU) 2017/625 o úředních kontrolách. Viz např. čl. 17 a 18 nařízení o úředních kontrolách.

Nové ustanovení § 5e zákona na ochranu zvířat ukládá povinnosti provozovateli podniku, který je definován v čl. 2 písm. l) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování takto: „fyzická nebo právnická osoba řídící podnik provádějící usmrcování zvířat nebo související úkony spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení“. Povinnost se vztahuje na jatky, které jsou definovány v čl. 2 písm. k) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování takto: „zařízení určené k porážení suchozemských zvířat, které spadá do oblasti působnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004“.

Povinnost vybavit jatky kamerovým systémem platí v případě, že se na jatkách vyskytují živá zvířata. Pokud jatky sice mají povolení k provozování činnosti, ale žádná zvířata neporážejí, nemusí být takové jatky vybaveny kamerovým systémem.

Povinnost vybavit jatky kamerovým systémem se vztahuje na prostory pro vykládku a pro přehánění zvířat. Tato povinnost se nevztahuje na prostory, ve kterých se provádí omračování a vykrvování zvířat. Z dosavadní praxe se jeví, že dobré životní podmínky zvířat jsou nejčastěji porušovány tím, že jsou na jatky přepravována zvířata, která jsou podle nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení Rady (ES) č. 1255/97, k přepravě nezpůsobilá, popřípadě tím, že jsou z dopravních prostředků nešetně vlečena zvířata, která ulehla během přepravy a již nejsou schopná sama vstát. Je-li zvíře schopné samo dojít do prostor omračování a vykrvení, k jeho týrání již nedochází. V této souvislosti je třeba připomenout, že podle ustanovení § 5b odst. 3 zákona na ochranu zvířat: „Provozovatel podniku je povinen zajistit, aby zvířata, u nichž došlo během přepravy do zařízení nebo přehánění v zařízení ke strádání nebo bolestivým stavům, byla ihned poražena, utracena nebo jiným způsobem usmrcena; obdobně to platí pro usmrcení neodstavených mláďat. Pokud to není možné, musí být tato zvířata umístěna odděleně a poražena, utracena nebo usmrcena v co nejkratší době, nejpozději však do dvou hodin od dokončení jejich přepravy nebo přehánění. Zvířata, která nejsou schopna pohybu, nesmí být dále přepravována nebo v uvedeném zařízení na místo porážení, utrácení nebo usmrcení vlečena. Taková zvířata musí být usmrcena tam, kde leží.“

Povinnost používat kamerové systémy se nevztahuje na prostory dopravních prostředků, ve kterých byla zvířata dopravena na jatka. V době, kdy zvířata v dopravním prostředku čekají na vykládku, se sice nacházejí v prostoru jatek, ale není možné vnitřní prostory dopravního prostředku monitorovat kamerou. Samotné vykládání zvířat již kamerovým systémem zaznamenáno bude.

Podle přílohy III bodu 1 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování platí, že: „Zvířata musí být co nejrychleji po přivezení vyložena a následně bez zbytečného odkladu poražena. Savci, s výjimkou králíků a zajíců, kteří po přivozu nejsou zavedeni přímo do prostor porážky, musí být ustájeni. Zvířata, která nebyla poražena do dvanácti hodin po přivezení, musí být nakrmena a následně jim musí být ve vhodných intervalech podáváno přiměřené množství krmiva. V takových případech musí být zvířatům poskytnuto náležité množství podestýlky nebo rovnocenného materiálu, které zvířatům zajistí pohodlí s ohledem na druh a počet dotčených zvířat. Tento materiál musí zaručit účinné odvodnění nebo zajistit odpovídající absorpci moči a výkalů.“

V době, kdy jsou zvířata v souladu s nařízením o ochraně zvířat při usmrcování ustájena, nejsou prováděny úkony související s porážkou. Z tohoto důvodu nemusí být prostory pro ustájení monitorovány kamerovým systémem.

Povinnost používat kamerové systémy se dále nevztahuje na porážky, jiné než nucené, v hospodářství, ze kterého pocházejí domácí skot, jiný než bizoni, a prasata a domácí lichokopytníci prováděné podle přílohy III, oddílu I, kapitoly VIa nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004. Podle tohoto nařízení lze porážku až tří kusů domácího skotu, jiného než bizoni, až šesti domácích prasat nebo až tří domácích lichokopytníků při stejné příležitosti provést v hospodářství, ze kterého zvířata pocházejí, pokud je toto hospodářství schválené příslušným orgánem v souladu s požadavky stanovenými tímto nařízením. Úřední veterinární lékař, který u zvířete určeného k porážce provádí prohlídku před porážkou, musí být v době této porážky přítomen. Tato výjimka je v návrhu uvedena na základě požadavku Státní veterinární správy.

Povinnost používat kamerové systémy se dále nevztahuje na jatky, na kterých je porážena drůbež, králíci a zajáci. Pojem drůbež je definován v čl. 2 písm. o) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování takto: „ptáci chováni k hospodářským účelům včetně ptáků, kteří nejsou považováni za drůbež, avšak jsou chováni jako hospodářská zvířata, s výjimkou ptáků nadřádu běžci“. Drůbeží porážky jsou vybaveny moderními technologiemi nakládky, přepravy a vykládky drůbeže, často s minimálním podílem lidského faktoru při manipulaci. Špatná manipulace by se okamžitě projevila na vadách drůbežního masa a tím by došlo k finančním ztrátám, i z tohoto důvodu je na dodržování welfare na porážkách kladen velký důraz. Manipulace s jatečnou drůbeží je v zájmu maximálního zklidnění drůbeže prováděna v šeru s omezením umělého osvětlení. Funkčnost kamer by byla omezena a kamerové záznamy by nebyly dobře viditelné. Omračování drůbeže probíhá zpravidla v omračovací vodní lázni a o parametrech omračování (napětí, proud) jsou vedeny záznamy, které jsou dlouhodobě uchovávány.

Návrh upravuje povinnosti provozovatele podniku (jatek), jejichž cílem je zajistit, aby byl systém funkční a přínosný z hlediska zvýšení úrovně ochrany zvířat.

Návrh upravuje povinnost provozovatele jatek zajistit sledování záznamů pořízených kamerovým systémem na jatkách. Sledování záznamů nemusí být prováděno souvisle, ale mělo by být prováděno v časových intervalech, které zohlední celkovou situaci na jatkách, zejména počet porážených zvířat, přítomnost pracovníka pro řádné zacházení se zvířaty při manipulaci se zvířaty nebo přítomnost úředního veterinárního lékaře. Není nutné vyčlenit jednoho pracovníka k tomu, aby po celý den nepřetržitě sledoval kamerové záznamy. Záznamy mohou být prohlíženy v době, kdy je k dispozici více pracovníků nebo v době nižšího pracovního vytížení. Návrh upravuje rovněž postup v případě, kdy jsou zjištěny nedostatky. Tyto nedostatky musí být bez zbytečného odkladu odstraněny.

Pracovník, který bude sledovat záznamy pořízené kamerovým systémem na jatkách, nemusí být zároveň pracovníkem pro řádné zacházení se zvířaty podle čl. 17 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. V současné době dochází k rozmachu umělé inteligence, která se prosazuje v řadě odvětví. Znění zákona na ochranu zvířat nevylučuje použití umělé inteligence k vyhodnocování porušení právních předpisů, které by bylo kamerovým systémem na jatkách zaznamenáno. Umělou inteligenci ke sledování kamerových záznamů pořízených na jatkách by v budoucnosti mohli využít jak provozovatelé jatek, tak dozorové orgány, tedy krajské veterinární správy. Využití umělé inteligence by v tomto směru mohlo přinést jednak možnost velmi rychlého zjištění porušení právních předpisů, tak možnost snížení zatížení pracovníků, kteří budou sledovat kamerové záznamy.

Co se týče rozvoje dalších technologických možností, uvádíme, že novela zákona na ochranu zvířat obsahuje minimální technické požadavky na kamerový systém a nebrání tomu, aby byly v souladu s technologickým vývojem používány v budoucnosti výkonnější a sofistikovanější kamerové systémy.

Návrh výslovně nestanoví, zda musí být součástí kamerového záznamu také zvukový záznam. Je ponecháno na rozhodnutí provozovatele podniku, zda bude kamerový záznam pořizovat včetně zvuku nebo beze zvuku. Při tomto rozhodování bude provozovatel podniku vycházet především z posouzení konkrétních podmínek v souladu s nařízením GDPR, kdy zohlední stav v zařízení (zda se v zařízení vyskytují případy závadných postupů) a práva zaměstnanců.

Kamerový systém na jatkách budou zřizovat a provozovat na svoje náklady provozovatelé podniků (jatek). Záznamy pořízené kamerovým systémem na jatkách budou uchovávat provozovatelé podniků (jatek), případně jimi pověřené osoby.

Z hlediska doby uchování záznamů je třeba zohlednit potřeby použití záznamů v přestupkovém řízení, pokud by došlo k porušení právních předpisů. Z tohoto důvodu není možné, aby byly záznamy vymazávány po uplynutí lhůty například 24 hodin nebo po uplynutí několika dnů. Promlčecí doba u přestupků na úseku ochrany zvířat je sice 3 roky, ale předpokládá se, že krajské veterinární správy budou provádět kontroly záznamů z kamerových systémů častěji než jednou za 3 roky. Z tohoto důvodu není nutné uchovávat záznamy po celou promlčecí dobu. Četnost kontrol, které provádějí krajské veterinární správy, je stanovena víceletým plánem kontrol. Pokud dojde k porušení právních předpisů, je třeba záznam uchovat déle pro potřeby daného řízení. Záznam bude v takovém případě důkazním prostředkem a součástí spisového materiálu.

Doba uchovávání záznamů je stanovena na 30 dní. Podle vyjádření Státní veterinární správy je tato doba dostatečná k tomu, aby byla provedena kontrola kamerových záznamů a vyhodnoceny zjištěné nedostatky.

Jak již bylo uvedeno výše, výkon dozoru na úseku ochrany zvířat vykonávají krajské veterinární správy. Při výkonu dozoru postupují kromě jiného podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). K předání kamerových záznamů pořízených provozovatelem podniku (jatek) krajské veterinární správě bude docházet v rámci prováděné kontroly v souladu se zákonem o kontrole.

Krajská veterinární správa může provádět kontrolu záznamů kamerového systému jak v prostoru jatek, tak mimo ně. Proto jsou stanoveny odpovídající povinnosti provozovatele podniku. Provozovatel podniku je povinen záznamy nejen poskytnout, ale také zpřístupnit. Pokud by tedy byl pro zobrazení záznamů nezbytný nějaký speciální software, musí jej provozovatel podniku krajské veterinární správě poskytnout.

Pokud zjistí krajská veterinární správa nedostatky, bude postupovat podle ustanovení, která jsou již v zákoně na ochranu zvířat obsažena.

Za porušení povinností týkajících se kamerového systému na jatkách umožňuje návrh uložit pokutu do 200 000 Kč.

Co se týče důvodů, proč bylo zvoleno toto rozpětí pokuty, uvádíme následující. Ministerstvo zemědělství vycházelo z toho, jak jsou výše pokut v tomto zákoně koncipovány ve vztahu k již existujícím skutkovým podstatám.

Zákon na ochranu zvířat umožňuje uložit pokutu podnikajícím fyzickým osobám a právnickým osobám:

- do výše 200 000 Kč, pokud se jedná o případy, kdy nedojde k narušení tělesné integrity zvířete, především v případech porušení povinnosti vést zákonem stanovené evidence, záznamy, také o případy úniku zvířete,
- do výše 1 000 000 Kč, pokud se jedná o méně závažné případy týrání zvířat,
- do výše 3 000 000 Kč, pokud se jedná o závažné případy týrání zvířat.

Povinnosti týkající se kamerového systému na jatkách jsou svou povahou povinnosti evidenční a záznamové. Výše pokuty do 200 000 Kč byla zvolena shodně jako je tomu u ostatních evidenčních a záznamových povinností uvedených v tomto zákoně.

Pokud by na jatkách docházelo k týrání zvířat, bylo by takové týrání postihováno podle jiného ustanovení, než je ustanovení o kamerových systémech. Pokud by docházelo k týrání zvířat, mohla by být provozovateli jatek uložena pokuta až do 3 000 000 Kč, popřípadě další správní tresty podle okolností konkrétního případu.

K bodům 2 až 4 [§ 27a odst. 11 písm. f) a § 27a odst. 19 písm. c)]:

Povinnosti stanovené v novém § 5e, který upravuje kamerový monitorovací systém pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách, bylo nutné promítnout do ustanovení o správním trestání.

K čl. IV (přechodné ustanovení):

Ustanovení upravuje přechodná ustanovení k novele zákona na ochranu zvířat, která se vztahují ke kamerovému monitorovacímu systému pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách. Noví provozovatelé podniků (jatek) budou muset plnit podmínky stanovené v § 5e zákona na ochranu zvířat ihned od zahájení provozu. Dosavadní provozovatelé jatek budou mít přechodné období na splnění podmínek stanovených v § 5e zákona na ochranu zvířat, a to jeden rok.

K čl. V (technický předpis):

Jelikož se jedná o technický předpis, podléhá notifikaci podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.“

Porážení zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady - ustanovení § 5f, § 20 odst. 1 písm. f), § 27 odst. 1 písm. g), § 27a odst. 1 písm. e), § 27a odst. 10, § 29 odst. 1 zákona na ochranu zvířat a bod 3 a 4 přechodných ustanovení

Odůvodnění pozměňovacího návrhu poslanců Karla Smetany, Tomáše Dubského, Petra Bendla a Margity Balaščíkové k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, (sněmovní tisk č. 710), (k dispozici na Sněmovní tisk 710 pod číslem 5737) uvádí následující:

„ODŮVODNĚNÍ

K bodu 1:
K § 5f

Cílem navrhované změny je snížit počet zvířat, která jsou za účelem porážky bez omráčení převážena do třetích zemí. Místo živých zvířat budou na místo určení převáženy produkty z těchto zvířat, tedy maso zvířat poražených způsoby, které jsou vyžadovány náboženskými obřady.

Návrh je v souladu s ambicemi Evropské unie směřujícími k omezení přepravy zvířat na větší vzdálenosti a preferujícími zpracování masa na území Evropské unie. Návrh je založen na preferenci zpracování masa zvířat, která mají být poražena zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady, na území České republiky.

Revize stávajících právních předpisů EU v oblasti dobrých životních podmínek zvířat je zahrnuta mezi opatření v rámci strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“, která má přispět k udržitelnějšímu systému produkce potravin v EU. V rámci této revize předpisů byl dne 7. 12. 2023 představen návrh nařízení, které má nahradit Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení Rady (ES) č. 1255/97. Návrh vznikl na základě zjištění (2022), že právní předpisy EU v oblasti dobrých životních podmínek zvířat při přepravě již neodpovídají vědeckým poznatkům a nesplňují současné požadavky. Nová opatření jsou navržena tak, aby zajistila zvířatům více prostoru při přepravě, zlepšily se podmínky přepravy zranitelných zvířat, zabránilo se vystavování zvířat extrémním teplotám a usnadnilo se prosazování pravidel EU na ochranu zvířat. Nová pravidla budou vyžadovat, aby silniční vozidla používaná pro přepravu zvířat byla vybavena systémem sledování polohy v reálném čase. Dále návrh stanovuje maximální doby přepravy a opatření při maximálních teplotách. Z hlediska porážení zvířat návrh konkrétně požaduje omezení maximální doby přepravy živých zvířat na jatka na maximálně 9 hodin, uplatnění maximálních dob cesty i pro vývoz živých zvířat z EU a požadování dalších nástrojů, které zaručí, že pravidla EU budou dodržována až do místa určení.

V České republice podle čl. 15 odst. 1 Listiny základních práv svobod platí, že svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Rovněž § 2 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), stanoví, že svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo svobodně projevit své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu. Navržená právní úprava je s těmito předpisy v souladu a uvedené svobody respektuje.

Pro účely zákona o církvích a náboženských společnostech se rozumí církví a náboženskou společností dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti [§ 3 písm. a) zákona o církvích a náboženských společnostech].

Problematiku porážení zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážení zvířat, upravuje zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 5f.

V rámci Evropské unie stanoví pravidla pro usmrcování zvířat chovaných nebo držených pro produkci potravin, vlny, kůže, kožešin nebo jiných produktů, jakož i pro usmrcování zvířat za účelem depopulace a pro související úkony, nařízení Rady č. 1099/2009

ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Tento návrh je s tímto nařízením v souladu.

V preambuli nařízení o ochraně zvířat při usmrcování v bodě 18 vyjádřila Evropská unie svůj postoj k otázce porážení zvířat pro potřeby církví a náboženských společností. Z nařízení citujeme: „*Směrnici 93/119/ES byla stanovena odchylka od omračování zvířat v případě porážky na jatkách pro účely náboženských rituálů. Vzhledem k tomu, že právní předpisy Evropské unie týkající se porážky pro účely náboženských rituálů byly ve vnitrostátním právu členských států provedeny různě v závislosti na konkrétní situaci, a vzhledem k tomu, že předpisy jednotlivých členských států zohledňují aspekty, které přesahují účel tohoto nařízení, je důležité zachovat odchylku od omračování zvířat před porážkou, a přitom však ponechat určitou úroveň subsidiarity na každém členském státě. V tomto nařízení je proto respektována svoboda náboženského vyznání a právo projevovat své náboženské vyznání nebo přesvědčení bohoslužbou, vyučováním, prováděním úkonů a zachováváním obřadů, jak stanoví článek 10 Listiny základních práv Evropské unie.*“ Je třeba zdůraznit, že se v preambuli hovoří o tom, že je třeba ponechat určitou úroveň subsidiarity na každém členském státě.

Podle čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení se zvířata usmrcují pouze po omráčení metodami uvedenými v příloze I tohoto nařízení a v souladu se zvláštními požadavky spojenými s použitím těchto metod. Zvířata jsou až do smrti udržována v bezvědomí a ve stavu znecitlivění. Podle odstavce 4 tohoto článku se však požadavky na omráčení neuplatňují v případech, že jsou k porážce zvířat použity zvláštní metody stanovené náboženskými obřady, pokud k této porážce dochází na jatkách.

Bod 43 preambule tohoto nařízení uvádí: „*Porážka bez omráčení vyžaduje přesné proříznutí hrdla ostrým nožem za účelem minimalizace utrpení. Kromě toho u zvířat, která po provedení řezu nejsou mechanicky znehybněna, bývá zpomalen proces vykrvení, čímž dochází ke zbytečnému prodlužování jejich utrpení. Druhy zvířat, která jsou tímto způsobem porážena nejčastěji, jsou skot, ovce a kozy. Proto by přeživšívavci porážení bez omráčení měli být jednotlivě a mechanicky znehybňováni.*“

Pojem „náboženský obřad“ vymezuje čl. 2 písm. g) nařízení Rady č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, a to takto: „náboženským obřadem“ se rozumí řada úkonů souvisejících s porážkou zvířat a stanovených některým náboženstvím.

V České republice může být porážka provedena pouze v souladu s uvedeným nařízením, veterinárními předpisy a zákonem na ochranu zvířat proti týrání. Povolení je možno udělit na základě nařízení Rady ES č. 1099/2009, za podmínek stanovených v § 5f zákona na ochranu zvířat proti týrání. Porážka probíhá pod veterinárním dozorem, týkajícím se jak hygieny potravin, tak ochrany zvířat před zbytečným utrpením.

Povolení pro provádění rituálních porážek se týká porážek halal pro potřeby muslimské náboženské obce a porážek shechita (košer) prováděných pro potřeby židovské náboženské obce.

V souladu s uvedeným nařízením zákon na ochranu zvířat umožňuje provést rituální porážku zvířat pouze na základě povolení vydaného Ministerstvem zemědělství, které se vydává ve správním řízení a maximálně na dobu 1 roku.

Zákon na ochranu zvířat v dosavadním znění ustanovení § 5f odst. 2 uvádí: „*Provádět porážku zvířat lze pouze pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat a jen na jatkách.*“ Je třeba zdůraznit, že se nemůže jednat o jakoukoliv církev nebo náboženskou společnost. Zákon na ochranu zvířat v ustanovení § 5f odst. 2 obsahuje poznámku pod čarou odkazující na zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně

některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech). Musí se tedy jednat o církve a náboženské společnosti registrované v České republice podle uvedeného zákona.

V dosavadní právní úpravě byl kladen důraz na podmínku „pouze pro potřeby církví a náboženských společností“ a v rámci výkladu byl akcentován důraz na to, že je třeba potřeby církví a náboženských společností chápat jako potřeby související s náboženským vyznáním, nikoliv jako potřeby ekonomické. Pokud by daná církev nebo náboženská společnost podle dosavadní právní úpravy prováděla porážky zvířat v počtu, který by neodpovídal počtu a potřebám jejích členů v České republice, ale prováděla by porážky z důvodů ekonomických, z důvodu dosažení vyššího zisku a prodeje produktů do jiných zemí, nejednalo by se o naplnění zákonem vyžadované potřeby církví a náboženských společností.

Nově navrhovaná právní úprava důraz na podmínku „pouze pro potřeby církví a náboženských společností“ neklade a v souladu s nařízením Rady č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování je založena na podmínce použití zvláštních metod stanovených náboženskými obřady. I nadále bude v souladu s nařízením EU platit, že takovou porážku je možné provádět pouze na jatkách.

Nově budou moci provádět porážku za použití zvláštních metod stanovených náboženskými obřady nejen církve a náboženské společnosti registrované v České republice, ale také provozovatelé podniků. Podle čl. 2 písm. l) nařízení Rady č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování se „provozovatelem podniku“ rozumí fyzická nebo právnická osoba řídící podnik provádějící usmrcování zvířat nebo související úkony spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení. Jedná se tedy o provozovatele jatek. Provozovatelé jatek budou při konkrétních porážkách spolupracovat se zástupci církví a náboženských společností, aby mohli splnit podmínky požadované jejich náboženskými obřady.

Nově tedy bude umožněno provádění rituálních porážek za účelem vývozu produktů zvířat do zahraničí nebo za účelem ekonomického zisku provozovatele jatek nebo zemědělce, který zvířata chová.

V novém ustanovení § 5f odst. 3 se zavádí povinnost provozovatele podniku provést při rituální porážce prosté omráčení zvířete elektrickým proudem, které nezpůsobí bezprostřední smrt zvířete, a to postupem v souladu se zvláštními požadavky stanovenými přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování.

Toto ustanovení je v souladu s právem EU. Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-336/19 uvádí: „Článek 26 odst. 2 první pododstavec písm. c) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, ve spojení s článkem 13 SFEU a čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání právní úpravě členského státu, která vyžaduje, aby bylo při rituální porážce provedeno reverzibilní omráčení, které nemůže způsobit smrt zvířete.“

Tisková zpráva Soudního dvora Evropské unie 163/20 ve vztahu k výše uvedenému rozsudku uvádí: „Za účelem podpory řádného zacházení se zvířaty při rituální porážce mohou členské státy vyžadovat, aby bylo provedeno reverzibilní omráčení, které nemůže způsobit smrt zvířete, aniž tím porušují základní práva zakotvená v Listině.“

Dále tisková zpráva uvádí:

„Velký senát Soudního dvora nejprve uvedl, že **zásada omračování zvířat před jejich usmrcením, stanovená nařízením č. 1099/2009, odpovídá hlavnímu cíli ochrany dobrých životních podmínek zvířat, který sleduje toto nařízení.** I když v tomto ohledu uvedené nařízení připouští praxi rituální porážky, v rámci níž může být zvíře usmrceno bez předchozího omráčení, tato forma porážky je nicméně v Unii povolena pouze v rámci výjimky a pouze

s cílem zajistit respektování svobody náboženského vyznání. **Členské státy mohou mimoto přijmout vnitrostátní pravidla zajišťující rozsáhlejší ochranu zvířat při usmrcování než ta, která jsou obsažena v nařízení č. 1099/2009, a týkající se rituální porážky.** Nařízení č. 1099/2009 tak odráží skutečnost, že Unie a členské státy plně zohledňují požadavky na dobré životní podmínky zvířat a přitom zohledňují předpisy a zvyklosti členských států spojené zejména s náboženskými obřady. Nařízení č. 1099/2009 však samo neprovádí nezbytné sladění mezi dobrými životními podmínkami zvířat a svobodou projevovat své náboženské vyznání, ale pouze stanoví rámec pro soulad, kterého mají mezi těmito dvěma hodnotami dosáhnout členské státy.

Z toho plyne, že nařízení č. 1099/2009 nebrání tomu, aby členské státy uložily povinnost omráčení zvířat před jejich usmrcením, která se uplatní rovněž v rámci porážky stanovené náboženskými obřady, pokud však přitom členské státy dodržují základní práva zakotvená Listinou.“

I když je stanovena povinnost reverzibilního omráčení – prostého omráčení – stále se jedná o rituální porážku, tedy o porážku za použití zvláštních metod stanovených náboženskými obřady. Touto otázkou se zabývá Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-336/19, který v bodě 61 uvádí: „Na druhém místě, vnitrostátní právní úprava, která stanoví povinnost předchozího omráčení zvířete při rituální porážce a zároveň vyžaduje, aby toto omráčení bylo reverzibilní a nezpůsobovalo smrt zvířete, respektuje podstatu článku 10 Listiny, jelikož podle údajů obsažených ve spise, který má Soudní dvůr k dispozici, a uvedených v bodě 54 tohoto rozsudku se zásah vyplývající z takové právní úpravy omezuje na jeden aspekt zvláštního rituálního úkonu, který představuje uvedená porážka, jež není naproti tomu jako taková zakázána.“

Uvedený rozsudek hovoří o reverzibilním omráčení zvířete. K tomu se vyjadřuje bod 75 rozsudku takto: „Z týchž prací mimoto vyplývá, že elektronarkóza je metodou omráčení, která není smrtelná a je reverzibilní, takže pokud je zvíře podříznuto ihned po omráčení, jeho smrt bude způsobena čistě vykrvácením.“ Bod 13 uvedeného rozsudku cituje z přípravných prací k vlámskému zákonu o ochraně a dobrých životních podmínkách zvířat, ke kterému se rozsudek vztahuje, takto: „Oba obřady mimoto vyžadují, aby bylo zvíře v okamžiku porážky netknuté a zdravé a aby zemřelo vykrvácením. [...] [E]lektronarkóza je metodou reverzibilního (neletálního) omráčení, při které zvíře, není-li mezitím podříznuto, po krátké době znovu nabude vědomí a nepocituje žádný negativní účinek omráčení. Pokud je zvíře podříznuto okamžitě po omráčení, jeho smrt bude způsobena čistě vykrvácením. Vzhledem k tomu lze přijmout závěr, který je uveden ve zprávě pana Vanthemsche. Podle tohoto závěru představuje použití reverzibilního, tedy neletálního omráčení při rituální porážce přiměřené opatření, které respektuje ducha rituální porážky v rámci svobody náboženského vyznání a maximálně zohledňuje dobré životní podmínky dotčených zvířat. Povinnost použít elektronarkózu při porážkách prováděných podle zvláštních metod požadovaných náboženskými obřady tedy přinejmenším nevede k nepřiměřenému zásahu do svobody náboženského vyznání.“

Návrh novely zákona na ochranu zvířat v souladu s Legislativními pravidly vlády nepoužívá cizí označení „reverzibilní“ omráčení, ale terminologicky vychází z čl. 4 odst. 1 nařízení Rady č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, které hovoří o „prostém omráčení“. Toto ustanovení uvádí: „Na metody podle přílohy I, které nezpůsobují bezprostřední smrt (dále jen „prosté omráčení“), by měly co nejrychleji navazovat postupy zajišťující smrt, jako jsou vykrvení, rozrušení centrální nervové tkáně, zabití elektrickým proudem nebo prodloužená anoxie.“

Omráčení zvířete elektrickým proudem, které nezpůsobí bezprostřední smrt zvířete, bude probíhat postupem v souladu se zvláštními požadavky stanovenými nařízením Rady č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Příloha I, kapitola I, tabulka 2 uvedeného nařízení upravuje „Metody využívající elektrický proud“, tedy název, popis, podmínky použití, klíčové parametry. Příloha I, kapitola II bod 4 až 6 uvedeného nařízení

upravuje omračování elektrickým proudem prováděné pouze na hlavě, omračování elektrickým proudem pomocí elektrod na hlavě a na těle a omračování drůbeže prostřednictvím elektrické vodní lázně.

Údaje o maximálním počtu zvířat, která hodlá žadatel na jednotlivých jatkách porazit, požadované v odstavci 4 písm. d), nadále nebudou vázány na kalendářní rok, ale na běžný rok. Je nutné zohlednit, že žadatel nemusí podávat žádost na konci kalendářního roku, ale žádost může podat kdykoliv v průběhu roku.

Za účelem posouzení podmínek pro vydání rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady bude součástí žádostí podle odstavce 4 písm. f) také informace o druhu a počtu zvířat, která byla na jednotlivých jatkách poražena zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady po dobu platnosti předchozího rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady, pokud bylo takové rozhodnutí již v minulosti vydáno.

Písemný souhlas provozovatele podniku s prováděním porážky zvířat požadovaný v odstavci 5 písm. a) bude předkládat pouze církev nebo náboženská společnost, nikoliv sám provozovatel podniku, pokud bude žadatelem.

Jak církev nebo náboženská společnost, tak provozovatel podniku (jatek) bude stejně jako dosud dokládat odbornou způsobilost osoby, která má porážku provádět. Osoba, která má porážku zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady provádět, musí mít jak způsobilost podle § 5a zákona na ochranu zvířat, tak způsobilost požadovanou předpisy církve nebo náboženské společnosti.

Dále návrh uvádí do souladu znění § 5f s ostatními ustanoveními zákona na ochranu zvířat, co se týče způsobu uveřejňování vzoru žádosti o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat (nově vzor žádosti o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady). Stejně jako ostatní vzory žádostí, které jsou uvedeny v zákoně na ochranu zvířat, bude i tento vzor jako závazný uveřejněn na internetových stránkách Ministerstva zemědělství. Vzor již nebude uveden v prováděcím právním předpise. Z tohoto důvodu dochází k úpravě odstavce 4 a k vypuštění dosavadního odstavce 7.

K § 20 odst. 1 písm. f)

V ustanovení § 20 odst. 1 písm. f) zákona na ochranu zvířat jsou prováděny terminologické změny související se změnou § 5f zákona na ochranu zvířat, konkrétně se změnou názvu vydávaného rozhodnutí.

K § 27 odst. 1 písm. g) a § 27a odst. 1 písm. e)

Porušení povinností, které zákon na ochranu zvířat stanoví ve vztahu k rituálním porážkám, se může dopustit nejen provozovatel podniku (jatek) nebo církev nebo náboženská společnost, ale také další subjekty. Z tohoto důvodu dochází k rozšíření ustanovení o správním trestání tak, aby bylo možno za porušení stanovených pravidel postihnout také další osoby. V praxi se může jednat např. o protiprávní postup osoby, která porážku provádí, nebo o postih v případech, kdy rituální porážku provádí někdo zcela bez povolení.

K § 27a odst. 10

Jelikož dochází v ustanovení § 5f zákona na ochranu zvířat k rozšíření počtu subjektů, které mohou provádět porážení zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady, bylo nutné toto zohlednit také v ustanovení o správním trestání, v § 27a odst. 10

zákonu na ochranu zvířat. Nově bude možné postihnout za porušení povinností uvedených v § 5f zákona na ochranu zvířat také provozovatele podniku (jatek). Dále v uvedeném ustanovení dochází k terminologickým změnám, které souvisejí se změnou § 5f zákona na ochranu zvířat.

K bodu 2:

K § 29 odst. 1

Návrh změny § 29 odst. 1 zákona na ochranu zvířat uvádí do souladu znění § 5f s ostatními ustanoveními zákona na ochranu zvířat, co se týče způsobu uveřejňování vzoru žádosti o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady. Stejně jako ostatní vzory žádostí, které jsou uvedeny v zákoně na ochranu zvířat, bude i tento vzor jako závazný uveřejněn na internetových stránkách Ministerstva zemědělství. Vzor již nebude uveden v prováděcím právním předpise. Z tohoto důvodu je z ustanovení § 29 odst. 1 zákona na ochranu zvířat vypuštěno ustanovení § 5f odst. 7.

K bodu 3:

K přechodným ustanovením

V bodě 1 se jedná o přechodné ustanovení týkající se správních řízení na úseku ochrany zvířat proti týrání, která by probíhala v době nabytí účinnosti novely zákona na ochranu zvířat.

Bod 2 přechodných ustanovení ponechává v platnosti dosavadní vydaná rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, a to i vzhledem k tomu, že jsou tato rozhodnutí vydávána pouze na dobu jednoho roku.“

Způsob oznámení veřejného vystoupení – informační systém Státní veterinární správy - ustanovení § 8 odst. 3 písm. a) a e) zákona na ochranu zvířat

Odůvodnění pozměňovacího návrhu poslanců Mgr. Marka Výborného, Ing. Michala Kučery, Ing. Karla Smetany, Ing. Petra Bendla, Tomáše Dubského, Ing. Josefa Kotta a Oldřicha Černého k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk č. 710) (k dispozici na Sněmovní tisk 710 pod číslem 4829) uvádí následující:

„K bodu 31:

Ustanovení § 8 odst. 3 písm. a) a písm. e) zákona na ochranu zvířat proti týrání zakotvují konkrétní formy oznámení konání veřejného vystoupení, včetně oznámení změn stanovených skutečností, a jsou tedy speciální úpravou podání ve vztahu ke správnímu řádu. S ohledem na digitalizaci postupů v rámci státní správy je navrhováno rozšířit možnosti pořadatele veřejného vystoupení a zakotvit oprávnění oznámit stanovené údaje krajské veterinární správě také prostřednictvím elektronického formuláře v rámci informačního systému Státní veterinární správy, který tento postup již umožňuje.“

C) Znění novely zákona na ochranu zvířat – související s novelou veterinárního zákona

Zákon č. 70/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, uvádí:

ČÁST TŘETÍ Změna zákona na ochranu zvířat proti týrání

Čl. IV

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 30/1998 Sb., zákona č. 77/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 77/2006 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 255/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 501/2020 Sb., zákona č. 364/2021 Sb., zákona č. 217/2022 Sb. a zákona č. 246/2022 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 1 písmeno o) zní:

„o) používat k vázání nebo k jinému omezení pohybu zvířete prostředky, které zvířeti způsobují nebo lze předpokládat, že budou způsobovat, poranění, bolest nebo jiné poškození zdraví; u psa se za týrání považuje chov nebo držení psa v prostorách k tomu určených, včetně domácnosti, uvázaného jakýmkoliv prostředkem na uvázání, s výjimkou

1. krátkodobého úvazu psa pod dohledem chovatele nebo jiné k tomu pověřené osoby, zejména během čištění chovného prostoru, krmení psa a jeho ošetřování nebo za účelem obdobného úkonu krátkodobého charakteru, kdy omezení pohybu psa nelze docílit jiným vhodným způsobem,
2. úvazu nebo jiného omezení pohybu psa k výcviku a plnění úkolů stanovených ozbrojeným silám, bezpečnostním sborům nebo obecní policii zvláštními právními předpisy.“

2. Za § 5d se vkládá nový § 5e, který včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 39 až 41 zní:

„§ 5e

Kamerový monitorovací systém pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách

(1) Provozovatel podniku¹²⁾ je povinen vybavit jatky kamerovým monitorovacím systémem pro sledování řádného zacházení se zvířaty na jatkách (dále jen „kamerový systém na jatkách“), jehož kamery musí pokrývat prostor pro vykládku zvířat a přehánění zvířat, ve kterém se nacházejí živá zvířata.

(2) Povinnost uvedená v odstavci 1 se nevztahuje na

- a) čekací prostory, ve kterých se dopravní prostředky se živými zvířaty nacházejí do začátku vykládky,
- b) zařízení pro ustájení zvířat na jatkách,
- c) porážky, jiné než nucené, v hospodářství, ze kterého pocházejí domácí skot, jiný než bizoni, a prasata a domácí lichokopytníci podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu³⁹⁾, nebo
- d) drůbež⁴⁰⁾, králíky a zajíce.

(3) Provozovatel podniku¹²⁾ musí zajistit, aby kamerový systém na jatkách

- a) byl schopen pro potřeby orgánů ochrany zvířat a orgánů činných v trestním řízení ukládat, reprodukovat, kopírovat nebo přenášet do jiných zařízení, jako jsou odnímatelná paměťová média nebo monitory, záznam stejné kvality jako původní záznam,
- b) poskytoval úplný a jasný obraz o pokryté oblasti a dostatečně jasné rozlišení obrazu k rozpoznání osob, vybavení, zvířat a manipulace se zvířaty, pořízený záznam musí být barevný, jasný, zřetelný a rozlišitelný,
- c) byl v provozu po celou dobu, kdy se na jatkách nacházejí živá zvířata, s výjimkou případů uvedených v odstavci 2,
- d) generoval záznamy co nejbližší reálnému času a
- e) zaznamenával datum, čas a umístění záběrů, včetně identifikačního údaje kamery, která zaznamenala zobrazované záběry.

(4) Provozovatel podniku¹²⁾ musí zajistit, aby kamery na jatkách byly

- a) udržovány v dobrém provozním stavu a v čistotě a
- b) pokud možno chráněny před poškozením nebo zasažením vodou.

(5) Provozovatel podniku¹²⁾ je povinen

- a) zajistit sledování záznamů pořízených kamerovým systémem na jatkách, a to v časových intervalech, které zohlední celkovou situaci na jatkách, zejména počet porážených zvířat, přítomnost pracovníka pro řádné zacházení se zvířaty při manipulaci se zvířaty nebo přítomnost úředního veterinárního lékaře,
- b) zajistit, aby byly bez zbytečného odkladu odstraněny nedostatky zjištěné při sledování záznamů pořízených kamerovým systémem na jatkách,
- c) pravidelně ověřovat funkčnost kamerového systému na jatkách,
- d) oznámit bez zbytečného odkladu krajské veterinární správě každou poruchu kamerového systému na jatkách a předpokládaný termín jejího odstranění,
- e) zajistit, aby byla zjištěná porucha kamerového systému na jatkách odstraněna co nejdříve,
- f) uchovávat záznam pořízený kamerovým systémem na jatkách a jeho zálohu tak, aby bylo zabráněno jejich poškození, zneužití, odcizení nebo zničení,
- g) uchovávat záznam pořízený kamerovým systémem na jatkách a jeho zálohu po dobu 30 dnů,
- h) poskytnout krajské veterinární správě přístup do prostor, ve kterých je umístěn kamerový systém na jatkách, a
- i) poskytnout a zpřístupnit krajské veterinární správě v rámci kontroly prováděné podle kontrolního řádu a v rozsahu požadovaném krajskou veterinární správou záznamy pořízené kamerovým systémem na jatkách, a to i mimo zařízení provozovatele podniku¹²⁾.

(6) Použití kamerového systému na jatkách nezbavuje provozovatele podniku¹²⁾ povinnosti provádět ostatní činnosti stanovené právními předpisy s cílem zajistit řádné zacházení se zvířaty. Při použití kamerového systému na jatkách postupuje provozovatel podniku¹²⁾ v souladu s jinými právními předpisy upravujícími ochranu osobních údajů⁴¹⁾.

39) Příloha III, oddíl I, kapitola VIa nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu, v platném znění.

40) Čl. 2 písm. o) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.

41) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

§ 316 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).“.

3. § 5f včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 42 a 43 zní:

„§ 5f

Porážení zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady

(1) Použít k porážce zvířat zvláštní metody stanovené náboženskými obřady¹⁹⁾ za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾ může pouze církev a náboženská společnost²⁰⁾ nebo provozovatel podniku¹²⁾, a to na základě rozhodnutí ministerstva o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾, a veterinárních podmínek stanovených krajskou veterinární správou.

(2) Provádět porážku zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ lze pouze na jatkách. Církev a náboženská společnost nebo provozovatel podniku¹²⁾ je povinen požádat krajskou veterinární správu o stanovení veterinárních podmínek pro provádění porážky pro jednotlivá jatka; porážku musí církev a náboženská společnost nebo provozovatel podniku¹²⁾ provádět v souladu s těmito podmínkami.

(3) Pokud porážku zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ provádí provozovatel podniku¹²⁾, zajistí, aby při této porážce bylo provedeno prosté omrácení⁴²⁾ zvířete elektrickým proudem, které nezpůsobí bezprostřední smrt zvířete, a to postupem v souladu se zvláštními požadavky stanovenými přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování⁴³⁾.

(4) Žádost o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ se podává na předepsaném formuláři, jehož závazný vzor uveřejní ministerstvo na svých internetových stránkách. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- a) osobní údaje a adresu místa trvalého pobytu, popřípadě též adresu pro doručování, není-li shodná s adresou místa trvalého pobytu, osoby, která splňuje podmínky podle § 5a,
- b) údaje identifikující jatky, na kterých má být porážka prováděna,
- c) druh zvířat, která mají být na jatkách porážena,
- d) maximální počet zvířat, která hodlá žadatel na jednotlivých jatkách porazit za den a za rok a odůvodnění požadovaného počtu,
- e) způsob porážky zvířat,
- f) druh a počet zvířat, která byla na jednotlivých jatkách porážena zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady po dobu platnosti předchozího rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady, pokud bylo vydáno.

(5) Kromě náležitostí uvedených v odstavci 4 jsou součástí žádosti o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾,

- a) písemný souhlas provozovatele podniku¹²⁾ s prováděním porážky zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ na uvedených jatkách, s uvedením maximální denní a roční kapacity jatek pro daný druh a kategorii zvířat, pokud je žadatelem církev nebo náboženská společnost,

- b) popis náboženského obřadu nebo předpis církve a náboženské společnosti potvrzený církví nebo náboženskou společností²⁰⁾, který stanoví zvláštní metody porážky zvířat, a to v českém jazyce,
- c) podrobný popis způsobu provedení porážky zvířete potvrzený církví nebo náboženskou společností²⁰⁾, doklad o způsobilosti podle § 5a a písemné potvrzení církve a náboženské společnosti²⁰⁾ o způsobilosti osoby uvedené v odstavci 4 písm. a) k provedení požadovaného způsobu porážky tak, aby bylo minimalizováno utrpení poráženého zvířete.

(6) Rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ musí obsahovat náležitosti uvedené v odstavci 4 a dobu platnosti. Toto rozhodnutí vydává ministerstvo nejdéle na dobu 1 roku.

(7) Ministerstvo zašle rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ na vědomí krajské veterinární správy, Ústřední veterinární správy a provozovateli podniku¹²⁾, ve kterém se má porážka uskutečnit.

42) Čl. 4 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.

43) Například příloha I, kapitola I, tabulka 2, kapitola II body 4 až 6 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.“

4. V § 8 odst. 3 písm. a) a e) se slova „nebo elektronickou poštou“ nahrazují slovy „ , elektronickou poštou nebo prostřednictvím informačního systému Státní veterinární správy“.

5. V § 20 odst. 1 písm. f) a § 27a odst. 10 se slova „pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat“ nahrazují slovy „zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾“.

6. V § 27 odst. 1 se na začátek písmene g) vkládají slova „usmrtí zvíře zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ v rozporu s § 5f, nebo“.

7. V § 27a odst. 1 se na začátek písmene e) vkládají slova „usmrtí zvíře zvláštními metodami stanovenými náboženskými obřady¹⁹⁾ v rozporu s § 5f, nebo“.

8. V § 27a odst. 10 se za slovo „společnost“ vkládají slova „nebo provozovatel podniku¹²⁾“.

9. V § 27a odst. 11 písm. d) se slovo „nebo“ zrušuje.

10. V § 27a se na konci odstavce 11 tečka nahrazuje slovem „ , nebo“ a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) nesplní některou z povinností týkajících se kamerového systému na jatkách podle § 5e.“.

11. V § 27a odst. 19 písm. c) se za slova „odstavce 11 písm. d)“ vkládají slova „nebo f)“.

12. V § 29 odst. 1 se text „§ 5f odst. 7,“ zrušuje.

Čl. V

Přechodná ustanovení

1. Z ustanovení § 4 odst. 1 písm. o) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahuje část věty uvedená za středníkem pouze na chovatele, kteří mají psa narozeného po dni 1. ledna 2025. Na chovatele, kteří mají psa narozeného přede dnem 1. ledna 2025, se část věty uvedená za středníkem v § 4 odst. 1

písm. o) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vztahuje ode dne 1. ledna 2026.

2. V případě jatek postavených, rekonstruovaných nebo poprvé uvedených do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona je provozovatel podniku povinen splnit povinnost stanovenou v § 5e zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Správní řízení, která byla zahájena podle zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a nebyla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně skončena, se dokončí podle zákona č. 246/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Pravomocná rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, vydaná podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona do doby stanovené v rozhodnutí o jejich vydání.

Čl. VI

Technický předpis

Tento zákon byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

ÚČINNOST

Čl. XXIV

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení části deváté čl. XIV bodu 8, které nabývá účinnosti dnem 1. září 2025 a ustanovení části sedmé čl. X, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2026.

Ing. Pavel Hakl
ředitel odboru